

Ympäristölautakunnan tehtävien ja toimivallan siirtäminen viranhaltijalle

Ympäristölautakunta 20.01.2022 § 4

Esittelijä: Kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka
Valmistelija: Kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka

Ympäristölautakunta on 02.12.2021 § 94 päättänyt Karkkilan kaupungin ympäristöpäällikön viran tehtävistä ja toimivallasta. Kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) 7 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle lainsäädännössä määrättyjä tehtäviä tai toimivaltaa ei voi siirtää viranhaltijalle hallinto- tai johtosäännöllä. Sen sijaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseksi hallintosäännöllä määrätty toimitus voi siirtää viranomaistehtäviään ja toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle, mikäli hallintosäännössä on annettu tähän mahdollisuus. Muita kuin ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvia tehtäviä voidaan määrätä viranhaltijalle suoraan hallinto- tai johtosäännöllä.

Ympäristölautakunnan kokouksen 2.12.2021 pöytäkirja on julkaistu 10.12.2021. Markku Sahlstedt on tehnyt oikaisuvaatimuksen lautakunnan päätöksestä 2.12.2021 § 94, joka koskee ympäristölautakunnan tehtävien ja toimivallan siirtämistä viranhaltijalle. 30.12.2021 saapuneessa oikaisuvaatimuksessaan Sahlstedt vaatii ympäristölautakunnan päätöksen kumoamista ja asian käsittelemistä uudelleen. Perusteluinaan vaatimukselle hän esittää, että päätöksenteko on tapahtunut hallintolain 27-30 §:n vastaisesti. Saapuneessa sähköpostissa myös viitataan toiseen, erilliseen sähköpostiin, jossa perustellaan sitä, miksi maa-aines- ja pohjavesiasioissa toimivaltaa ei tule siirtää ympäristöpäällikölle. Ympäristönsuojeluun ei ole saapunut tällaista sähköpostia 14.1.2022 mennessä.

Hallintolain 27 §:n mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen. Virkamies on esteellinen mm., jos hän on asianosainen, jos asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu (HL 28 §).

Liitteet:

- Oikaisuvaatimus Ymla 2.12.2021 § 94, Markku Sahlstedt 30.12.2021
- Ymla 2.12.2021 § 94 Ympäristölautakunnan tehtävien ja toimivallan siirtäminen viranhaltijalle
- Ympäristöpäällikön ratkaistavaksi siirrettävät ympäristölautakunnan tehtävät.

Ehdotus: Kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka:
1) Ympäristölautakunta hyväksyy kokouksen 2.12.2021 94 §:stä tehdyn oikaisuvaatimuksen ja kumoaa asiassa 2.12.2021 tekemänsä päätöksen.

Perustelut: Päätöksen teko ei ole tapahtunut hallintolain mukaisesti. Päätös, jonka käsittelyyn ympäristöpäällikön viran haltija on osallistunut, on

koskenut ympäristöpäällikön tehtäviä ja toimivaltaa. Ympäristöpäällikön virkaa hoitavalle henkilölle voidaan katsoa aiheutuvan hyötyä tai vahinkoa päätöksestä, joka käsittää ympäristöpäällikön viran tehtävän sisältöä ja toimivallan laajuutta. Kaupunkilaisten luottamus viranhaltijan puolueettomuuteen saattaa myös vaarantua, jos viranhaltija osallistuu virkansa sisältöä ja toimivaltaa koskevan asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

2) Ympäristölautakunta päättää lain kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta (64/1986) 7 §:n nojalla ympäristöpäällikön tehtävistä seuraavaa:

a. Ympäristöpäällikkö huolehtii ympäristölautakunnalle kuuluvien ympäristönsuojeluun ja luonnonsuojeluun liittyvien asioiden hoitamisesta, ilmoitusten käsittelystä, ympäristönsuojelu-, maa-aines-, jäte- ja vesilain valvonnasta sekä asioiden valmistelusta lautakunnan kokouksiin.

b. Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus, yksittäisen määräyksen antaminen, toiminnan väliaikainen keskeyttäminen – ympäristönsuojelu-, jäte- ja vesilaki

Valvonnan suorittamiseksi ympäristöpäälliköllä on ympäristönsuojelulain 172 §:n, jätelain 122 §:n ja 123 §:n sekä vesilain 14 luvun 3 §:n mukainen tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus. Lisäksi hänellä on oikeus ympäristönsuojelulain 182 §:n, jätelain 126 §:n ja vesilain 14 luvun 11 §:n mukaisen väliaikaisen määräyksen antamiseen ja toiminnan keskeyttämiseen kiireellisessä tapauksessa. Ympäristöpäälliköllä on myös oikeus antaa jätelain 125 §:n mukainen yksittäinen määräys, joka on tarpeen roskaantumisen ehkäisemiseksi tai jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi, sekä ryhtyä vesilain 14 luvun 10 §:n mukaisiin toimenpiteisiin haitan tai vaaran poistamiseksi.

c. Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus, yksittäisen määräyksen antaminen, toiminnan väliaikainen keskeyttäminen – maa-ainoslaki

Ympäristöpäällikkö huolehtii maa-ainesten ottamisen valvonnasta maa-ainesten ottamista koskevan asetuksen 7 §:n mukaisesti. Valvonnan toteuttamiseksi hänellä on oikeus tehdä tarkastuksia, suorittaa mittauksia ja ottaa näytteitä ottamispaikalla sekä keskeyttää maa-ainesten ottaminen 15 §:n mukaisesti. Lisäksi hänellä on oikeus saada valvonnan ja seurannan kannalta välttämättömiä tietoja (MAL 23 b §).

d. Ympäristöpäällikkö ratkaisee liitteessä ” Ympäristöpäällikön ratkaistavaksi siirrettävät ympäristölautakunnan tehtävät” luetellut ympäristölautakunnalle kuuluvat päätösaasiat sekä asioitten käsittelyyn liittyvät hallinnolliset asiat.

3) Ympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle/ kaupungin valtuustolle, että hallintosäännön (Hallintosääntö kv 12.4.2021 § 6) kohtaa ”Ympäristönsuojelupäällikön tehtävät ja ratkaisovalta” muutetaan siten, että se vastaa ympäristölautakunnan päätöstä ympäristölautakunnan tehtävien ja toimivallan siirtämisestä ympäristöpäällikölle. Kaupunginhallitus on tehnyt 27.9.2021 § 292 päätöksen virkanimikkeen muuttamisesta ympäristöpäälliköksi.

Päätös:

Keskustelun kuluessa Marianne Boström esitti Harri Lindforsin ja Elina Toikan kannattamana, että kohdasta Hallinnolliset asiat, ”Ratkaisee vastuualuetta koskevien vakuuksien hyväksymisen, muuttamisen ja vapauttamisen”, poistetaan sanat muuttamisen ja vapauttamisen. Elina

Ptk tark.

Toikka esitti, että hallintosäännössä ympäristönsuojelupäällikön tehtävistä ja toimivallasta poistetaan kohdat: 4, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 18 ja 19. Marianne Boström kannatti Toikan esitystä.

Puheenjohtaja Veikko Ala-Hiiri esitti asian palauttamista valmisteluun Olli-Pekka Arvilan kannattamana. Koska oli tehty pöydällepanoesitys, puheenjohtaja rajasi keskustelun koskemaan tätä.

Lautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteluun.

Täytäntöönpano: Markku Sahlstedt

Ympäristölautakunta 24.03.2022 § 19
14/00.01.01/2022

Esittelijä: Kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka
Valmistelija: Kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka

Kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) 7 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi siirtää alaiselleen viranhaltijalle sille lainsäädännössä määrättyjä tehtäviä ja toimivaltaa. Ympäristölautakunta päätti 02.12.2021 § 94 Karkkilan kaupungin ympäristöpäällikön viran tehtävistä ja toimivallasta. Tästä päätöksestä on Markku Sahlstedt tehnyt oikaisuvaatimuksen, joka koskee menettelyvirhettä asian käsittelyssä. Lautakunta käsitteli oikaisuvaatimusta kokouksessaan 20.01.2022 § 4. Päätösehdotuksessa esitettiin, että oikaisuvaatimus hyväksytään ja että lautakunta päättää uudelleen myöntää ympäristöpäällikölle ne tehtävät ja ratkaisuvallan, jotka ympäristöpäällikölle oli joulukuun kokouksessa delegoitu. Lautakunta kuitenkin palautti oikaisuvaatimusasian uudelleen valmisteltavaksi.

Asian käsittelyn aikana Marianne Boström esitti, että kohdasta Hallinnolliset asiat, "Ratkaisee vastuualuetta koskevien vakuuksien hyväksymisen, muuttamisen ja vapauttamisen", poistetaan sanat muuttamisen ja vapauttamisen. Lisäksi Elina Toikka esitti, että hallintosäännössä ympäristönsuojelupäällikön tehtävistä ja toimivallasta poistetaan kohdat: 4, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 18 ja 19. He ovat kokouksen jälkeen toimittaneet kirjalliset esityksensä niistä tehtävistä ja päätösvallasta, joita ei tule ympäristöpäällikölle delegoida. Esitykset liitteenä.

Liitteeseen "Toikan esittämät poistettavat kohdat Hallintosääntö Ympäristöpäällikkö" on merkitty ne hallintosääntöön kirjatut ympäristöpäällikön tehtävät, jotka Toikka on esittänyt poistettavaksi. Liitteestä "Ymla päätös 2.12.2021 Hallintosääntö Ympäristöpäällikkö" käy puolestaan ilmi ne tehtävät ja ratkaisuvallat, jotka ympäristöpäällikölle jäisivät, mikäli lautakunta päättäisi hyväksyä delegoinnit 2.12.2021 § 94 tehdyn päätöksen mukaisesti. Asian uudelleen käsittelyssä 20.01.2022 § 4 lautakunnalle esitettiin, että käsittelyssä tapahtuneen virheen johdosta lautakunta hyväksyisi uudelleen tehtäviensä ja toimivaltansa siirron ympäristöpäällikölle asiasta tehdyn päätöksen 2.12.2021 § 94 mukaisesti.

Hallintosääntöön 2021 on kirjattu, että ympäristöpäällikkö päättää vastuualuetta koskevien vakuuksien hyväksymisestä, muuttamisesta, valvomisesta ja vapauttamisesta. Ympäristölautakunta on vuoden 2014

delegointipäätöksessä tehnyt vastaavan toimivallan siirron. Ympäristö- tai maa-ainesluvassa määrätään vakuuden suuruudesta, vakuuden hyväksymisellä taas tarkoitetaan vakuusasiakirjan tarkistamista ja sen varmistamista, että luvanhaltijan esittämä vakuus on luvan mukainen. Vakuuden muuttamisella tarkoitetaan tilannetta, jossa luvanhaltija haluaa vaihtaa aikaisemmin antamansa vakuuden toiseen. Vakuuden vapauttamisessa on kyse muodollisesta toimenpiteestä, joka tehdään sen jälkeen kun päätös ympäristöluvan raukeamisesta tai maa-ainesluvan lopputarkastuksen ja velvoitteista vapauttamisen hyväksymisestä on tehty. Vakuutta ei voi siis vapauttaa ennen tällaista päätöstä. Mikäli ympäristöpäälliköllä olisi oikeus maa-ainesluvan vakuuden vapauttamiseen, hän ei voisi tehdä sitä ennen kuin ympäristölautakunta on päättänyt lopputarkastuksen hyväksymisestä ja velvoitteista vapauttamisesta, koska lautakunnan 2.12.2021 § 4 päätöksen mukaan ympäristöpäälliköllä ei ole lopputarkastusoikeutta. Tällaista päätösvallan siirtoa ei ole myöskään esitetty kokouksen 20.01.2022 § 4 ehdotuksessa eikä nyt esitettävässä ehdotuksessa.

Koska aikaisempi vakuuksien käsittelyä koskeva lauseen muotoilu on ollut tulkinnanvarainen, on uudessa ehdotuksessa sama asia muotoiltu seuraavasti:

”Hyväksyy luvanhaltijan asettaman ympäristö- tai maa-ainesluvassa määrätyn vakuuden, tämän vakuuden vaihtamisen sekä vapauttaa vakuuden luvan raukeamista tai lopputarkastuksen hyväksymistä ja velvoitteista vapauttamista koskevan päätöksen jälkeen. (YSL 61 §, MAL 12, MAA 8 §)”

Hallintosäännön tulee olla ajantasalla, joten kaupunginhallitukselle/ valtuustolle esitetään hallintosäännön muuttamista. Ympäristöpäällikön tehtäviä ja ratkaisuvalltaa koskeva hallintosäännön kohta on syytä muuttaa siten, että se sanatarkasti vastaa ympäristölautakunnan päätöstä.

Lisäksi on pyydetty selvitystä siitä, mitä tarkoitetaan ”yksittäisen määräyksen antamisella”. Viranhaltijan tehtäviin kuuluu tehdä valvontakäyntejä ja tarkastuksia, joilla havainnoidaan lain tai lupamääräysten noudattamista. Havaitessaan seikan, joka ei ole lain tai luvan mukainen, viranhaltijalla ei ole oikeutta määrätä asianomaista korjaamaan tai keskeyttämään toimintaansa, ellei ympäristönsuojeluviranomainen eli lautakunta ole tällaista yksittäisen määräyksen toimivaltaa delegoinut viranhaltijalle. Hallintopakon käyttöä määräyksen tehostamiseen ei voi siirtää viranhaltijalle, vaan tilanteen edetessä, asian käsittely siirtyy lautakunnalle.

Liitteet

- Oikaisuvaatimus /Ymla 2.12.2021 § 94, Markku Sahlstedt 30.12.2021
- Boströmin ja Toikan esitykset
- Toikan esittämät poistettavat kohdat Hallintosääntö Ympäristöpäällikkö
- Ymla päätös 2.12.2021 Hallintosääntö Ympäristöpäällikkö
- Ympäristöpäällikön tehtävät Muutettu 10.3.2022

Ehdotus:

Kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka

1) Ympäristölautakunta hyväksyy kokouksen 2.12.2021 94 §:stä tehdyn oikaisuvaatimuksen ja kumoaa asiassa 2.12.2021 tekemänsä päätöksen.

Perustelut: Päätöksen teko ei ole tapahtunut hallintolain mukaisesti.

Päätös, jonka käsittelyyn ympäristöpäällikön viran haltija on osallistunut, on koskenut ympäristöpäällikön tehtäviä ja toimivaltaa. Ympäristöpäällikön

virkaa hoitavalle henkilölle voidaan katsoa aiheutuvan hyötyä tai vahinkoa päätöksestä, joka käsittää ympäristöpäällikön viran tehtävän sisältöä ja toimivallan laajuutta. Kaupunkilaisten luottamus viranhaltijan puolueettomuuteen saattaa myös vaarantua, jos viranhaltija osallistuu virkansa sisältöä ja toimivaltaa koskevan asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

2) Ympäristölautakunta päättää lain kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta (64/1986) 7 §:n nojalla ympäristöpäällikön tehtävistä seuraavaa:

a. Ympäristöpäällikkö huolehtii ympäristölautakunnalle kuuluvien ympäristönsuojeluun ja luonnonsuojeluun liittyvien asioiden hoitamisesta, ilmoitusten käsittelystä, ympäristönsuojelu-, maa-aines-, jäte- ja vesilain valvonnasta sekä asioiden valmistelusta lautakunnan kokouksiin.

b. Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus, yksittäisen määräyksen antaminen, toiminnan väliaikainen keskeyttäminen – ympäristönsuojelu-, jäte- ja vesilaki

Valvonnan suorittamiseksi ympäristöpäälliköllä on ympäristönsuojelulain 172 §:n, jätelain 122 §:n ja 123 §:n sekä vesilain 14 luvun 3 §:n mukainen tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus. Lisäksi hänellä on oikeus ympäristönsuojelulain 182 §:n, jätelain 126 §:n ja vesilain 14 luvun 11 §:n mukaisen väliaikaisen määräyksen antamiseen ja toiminnan keskeyttämiseen kiireellisessä tapauksessa. Ympäristöpäälliköllä on myös oikeus antaa jätelain 125 §:n mukainen yksittäinen määräys, joka on tarpeen roskaantumisen ehkäisemiseksi tai jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi, sekä ryhtyä vesilain 14 luvun 10 §:n mukaisiin toimenpiteisiin haitan tai vaaran poistamiseksi.

c. Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus, yksittäisen määräyksen antaminen, toiminnan väliaikainen keskeyttäminen – maa-aineslaki

Ympäristöpäällikkö huolehtii maa-ainesten ottamisen valvonnasta maa-ainesten ottamista koskevan asetuksen 7 §:n mukaisesti. Valvonnan toteuttamiseksi hänellä on oikeus tehdä tarkastuksia, suorittaa mittauksia ja ottaa näytteitä ottamispaikalla sekä keskeyttää maa-ainesten ottaminen 15 §:n mukaisesti. Lisäksi hänellä on oikeus saada valvonnan ja seurannan kannalta välttämättömiä tietoja (MAL 14 §, MAA 7 §).

d. Ympäristöpäällikkö ratkaisee liitteessä ”Ympäristöpäällikön tehtävät Muutettu 10.3.2022” luetellut ympäristölautakunnan toimivaltaan kuuluvat asiat.

3) Ympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle/ kaupungin valtuustolle, että hallintosäännön (Hallintosääntö kv 12.4.2021 § 6) kohtaa ”Ympäristönsuojelupäällikön tehtävät ja ratkaisovalta” muutetaan siten, että se vastaa ympäristölautakunnan päätöstä ympäristölautakunnan tehtävien ja toimivallan siirtämisestä ympäristöpäällikölle. Kaupunginhallitus on tehnyt 27.9.2021 § 292 päätöksen virkanimikkeen muuttamisesta ympäristöpäälliköksi.

Käsittely: Keskustelun kuluessa Marianne Boström ehdotti asian pöydälle panemista seuraavaan kokoukseen. Ehdotusta kannatettiin yksimielisesti, joten asian käsittely keskeytettiin.

Päätös: Asia pantiin pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Ptk tark.

Täytäntöönpano:

Markku Sahlstedt